

Stenogrammid

XI Riigikogu, IX Istungjärk, täiskogu korraline istung

Kolmapäev, 23.02.2011, 14:00

Toimetatud

14:00 Istungi rakendamine

1. 14:02 Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu seoses Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse ümberkorraldamisega Riigi Infosüsteemi Ametiks (916 SE) kolmas lugemine
2. 14:04 Korrakaitseaduse eelnõu (49 SE) kolmas lugemine
3. 14:05 Avaliku teabe seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse eelnõu (891 SE) kolmas lugemine
4. 14:06 Välismaalaste seaduse, riigilõivuseaduse ja lennundusseaduse muutmise seaduse eelnõu (901 SE) kolmas lugemine
5. 14:07 Investeeringufondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (907 SE) kolmas lugemine
6. 14:08 Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (927 SE) kolmas lugemine
7. 14:09 Keeleseaduse eelnõu (808 SE) kolmas lugemine
8. 14:22 Teeseaduse muutmise seaduse eelnõu (882 SE) kolmas lugemine
9. 14:23 Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse eelnõu (803 SE) kolmas lugemine
10. 14:24 Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (921 SE) kolmas lugemine
11. 14:25 Kalandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (924 SE) kolmas lugemine
12. 14:26 Muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (806 SE) kolmas lugemine
13. 14:27 Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (864 SE) kolmas lugemine
14. 14:28 Kalmistuseaduse eelnõu (888 SE) kolmas lugemine
15. 14:29 Justiitsministri poliitiline avaldus
16. 14:43 Riigikogu otsuse ""Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018" heakskiitmine" eelnõu (920 OE) esimene lugemine

14:00 Istungi rakendamine

13:59 Esimees Ene Ergma

Tere päevast, lugupeetud Riigikogu! Alustame Riigikogu täiskogu IX istungjärku kuuenda töönädala kolmapäevast istungit. Kas headel kolleegidel on soovi anda üle eelnõusid või arupärimisi? Ei ole. On üks teade. Palun tähelepanu! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Palun jätke pärast istungi lõppemist hääletuskaardid pultidesse!

Nüüd teeme kohaloleku kontrolli.

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 63 Riigikogu liiget, puudub 38.

Palun tähelepanu! Täpsustame päevakorda. Täna on päevakorras 16. punkt, eelnõu 920 teise lugemise arutelul teeb ettekande Riigikogu liige Erik Salumäe.

1. 14:02 Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu seoses Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse ümberkorraldamisega Riigi Infosüsteemi Ametiks (916 SE) kolmas lugemine

14:02 Esimees Ene Ergma

Alustame tööd tänase päevakorra punktidega. Esimene päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu seoses Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse ümberkorraldamisega Riigi Infosüsteemi Ametiks kolmas lugemine. Kas fraktsioonide volitatud esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Kuna selle seaduse vastuvõtmiseks on vaja Riigikogu koosseisu häälteenamust, siis palun teeme veel kord kohaloleku kontrolli!

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 67 Riigikogu liiget, puudub 34.

Läheme lõpphääletuse juurde.

Lugupeetud kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 916. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 68 Riigikogu liiget, vastu ei olnud keegi, erapooletuid oli 2.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

2. 14:04 Korrakaitseseaduse eelnõu (49 SE) kolmas lugemine

14:04 Esimees Ene Ergma

Järgmine päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud korrakaitseseaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide volitatud esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud korrakaitseseaduse eelnõu 49. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 60 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

3. 14:05 Avaliku teabe seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse eelnõu (891 SE) kolmas lugemine

14:05 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud avaliku teabe seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi?

Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud avaliku teabe seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse eelnõu 891. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 63 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

4. 14:06 Välismaalaste seaduse, riigilõivuseaduse ja lennundusseaduse muutmise seaduse eelnõu (901 SE) kolmas lugemine

14:06 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud välismaalaste seaduse, lennundusseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide volitatud esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Lugupeetud Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud välismaalaste seaduse, riigilõivuseaduse ja lennundusseaduse muutmise seaduse eelnõu 901. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 66 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

5. 14:07 Investeeringufondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (907 SE) kolmas lugemine

14:07 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud investeeringufondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud investeeringufondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu 907. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 69 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

6. 14:08 Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (927 SE) kolmas lugemine

14:08 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Lugupeetud Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse muutmise seaduse eelnõu 927. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 67 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

7. 14:09 Keeleseaduse eelnõu (808 SE) kolmas lugemine

14:09 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud keeleseaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kutsun kõnepulti kolleeg Georg Pelisaare Keskerakonna fraktsiooni esindajana.

14:10 Georg Pelisaar

Austatud Riigikogu esimees! Lugupeetud kolleegid! Riigikogu menetlusse jõudis keeleseaduse eelnõu pisut enam kui viis kuud tagasi, uuest seadusest on aga avalikkuses juttu olnud väga ammu. Ka kultuurikomisjonis on olnud selle aja jooksul arutusel mitmeid ettepanekuid ja nende ümber on käinud elav diskussioon. Seadus muudab ilmselt eesti keele kasutamist korrektsemaks ja ehk tagab ka eesti keele parema kaitse. Samas on mul väga kahju, et seaduse praegune sõnastus ei taga eesti keele kaitset kogu tema rikkuses. Eesti keel pole ju mitte ainult kirjakeel. Teame, et paikkonniti kõneldakse veel tänapäevalgi kirjakeelest hoopis erinevat eesti keelt. See on rikkus. Jah, keeleseaduse praegune tekst

lubab teatud tingimustel kasutada ja arendada murdekeelt, olen aga arvamisel, et Eesti on nii rikas, et meil pole mitte üksnes murded, vaid ka piirkonnakeeled nii nagu Saksamaal alamsaksi keel või Poolas kašuubi keel. Neid näiteid võib Euroopast tuua veel palju.

Miks siis ikkagi piirkonnakeeled ja miks mitte murded? Sedasama küsis komisjonis komisjoni ettekandja Paul-Eerik Rummo. Paraku pean setude, väikese rahvakillu esindajana mainima, et piirkonnakeel on midagi hoopis enamat ja midagi hoopis muud kui murdekeel. Eelmisel kolmapäeval Paul-Eerik Rummole esitatud küsimust paraku ei mõistatud. Seda ei suutnud ka stenografistid üles märkida ja alles pärast eraldi teksti edastamist õnnestus see küsimus stenogrammi sisse saada. Olgu siinkohal öeldud, et mitte seetõttu ei hakanud ma pidama oma kõnet eesti keeles, et ma setu keelt ei oska, vaid sellepärast, et teie ei saaks minu kõnest muidu aru.

Küsimus, mis kõlas eelmisel kolmapäeval, oli selline: mida tähendab lause "Minkui taha paha taadõ, koh sitkidi man omma hõkla maah"? Mis te arvate, mida see tähendab? See tähendab, et ära mine lauda taha, kus mustasõstrapõõsaste juures on klaasikillud maas. Neid näiteid võib tuua piisavalt. Kõne võiks niimoodi kokku panna, et see jääks teile mõistmatuks. Kas me tahame, et meil oleks selline rikkus eesti keeles olemas? Mina tahan. Aga miks seda ikkagi ei võimaldata? Arutelu on käinud juba ammu-ammu. Mäletan hästi, kui 2004. aastal arutleti lõunaeesti keele staatuse üle. Ka siis leiti, et mingisugusest piirkonnakeelest ei saa Eestis juttu olla, sest see andvat väga suured võimalused vene keele kasutamiseks Eestis. Samas, kui me vaatame, kuidas on keeleseaduses sätestatud rahvusvähemuse keele kasutamine, siis selleks on tunduvalt rohkem võimalusi kui meie oma keele dialekti või piirkonnakeele kasutamiseks.

Koos kolleeg Kalvi Kõvaga tegin ettepaneku lisada menetletavasse keeleseadusesse muudatusettepanek, mis jäi kahjuks arvestamata. Kahjuks jäi arvestamata ka komisjoni kompromissettepanek, mis kõlas nii: "Eesti kirjakeel ja eesti piirkonnakeeled on iseseisvad keeled, mis kuuluvad üldmõiste "eesti keel" alla. Eesti piirkonnakeeled on võru keel ja setu keel. Käesolevas seaduses tähistab mõiste "eesti keel" eelkõige eesti kirjakeelt."

14:14 Esimees Ene Ergma

Kas te soovite aega juurde? Kolm minutit.

14:14 Georg Pelisaar

Lisaks: "... eesti piirkonnakeele ajaloolisel kasutusel võib eesti keele kõrval kasutada ka eesti piirkonnakeelt." Ka neid ettepanekuid ei arvestatud, need ei jõudnud seadusesse. Seetõttu ei leia ma kuidagi võimaliku olevat Eesti keeleseadust niisugusena toetada, nagu ette pannakse, sel lihtsal põhjusel, et eesti keel ei pea saama kaitse mitte ainult kirjakeelena, vaid eesti keel peab saama kaitse kogu tema rikkuses.

Miks me peidame pead liiva alla? Kas sellepärast, et Eesti ei taha eraldi tunnistada teisi rahvakilde ja teisi kombestikke? Tegelikult on ju näidanud, et me oleme selleks valmis. Miks muidu me toetame kultuuriüritusi, mis toimuvad nii Kihnu saarel, Setumaal, Võrumaal kui ka mujal Eestis? See toob meile juurde turiste ja sissetulekut. Seda, et piirkonnakeeled on olulised ning neid tuleb hoida ja kaitsta, on märgatud ka Euroopas, kus on võetud vastu Euroopa regionaal- või vähemuskeelte harta. Samas ei maksa oodata, et see harta meid ja meie keelerikkust automaatselt kaitseks, sest nagu ütleb harta, on iga riigi enda otsustada, missuguseid riigi territooriumil asuvaid keeli pidada regionaalkeelteks. Teen ettepaneku väga tõsiselt mõelda, enne kui selle seaduse poolt hääletada. Mina ei saa selle keeleseaduse poolt hääletada. Loodan, et kui seda täna siin vastu ei võeta, siis uus Riigikogu jätkab arutelu ja jätkab seda sealt, kus see on tegelikult rahva hulgas pooleli jäänud, ning võtab vastu niisuguse keeleseaduse, mis kaitseb eesti keelt kogu selle rikkuses. Aitäh!

14:16 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, kolleeg Georg Pelisaar! Palun kõnepulti kolleeg Paul-Eerik Rummo Reformierakonna fraktsiooni esindajana!

14:17 Paul-Eerik Rummo

Lugupeetud eesistuja! Lugupeetud kolleegid! Mul on väga kahju, et kolleeg Pelisaar oma pikas ja põhjalikus kõnes eksitas uuesti suurt saali seoses Euroopa vähemus- või regionaalkeelte hartale tugineva piirkonnakeelte juriidilise definitsiooniga. Ma ei hakka siin mitmel korral kõlanud definitsiooni

ega tõlgendusi üle kordama, sest neid on stenogrammidest kerge leida. Kuid ma tahan veel kord juhtida tähelepanu sellele, et Eesti piirkonnakeele mõiste mittekasutamine selles seaduses mitte mingil juhul, mitte mingil viisil ega määral ei tähenda ega too endaga kaasa seda, et Eesti riik, kaasa arvatud meie, rahvasaadikud siin saalis, ei austaks eesti keele murdelist ja regionaalset rikkust, ega seda, et tugevamatest keelemurretest ei võiks tubli töö korral pikema aja jooksul välja kujuneda omaette kirjakeeled, mis praeguse eesti kirjakeele kõrval oleksid samaväärsed. Praegu need seda ei ole, praegu ei tunnista murdekeeli, nagu võru, setu, kihnu jt, omaette keeltena ka mitte Eesti keeleteadus. Kindlasti ei ole meil mingisugust põhjust ega alust minna vastuollu teaduse seisukohtadega ega rahvusvaheliste legaaldefinitsioonidega. Samas on selles seaduses just nimelt komisjoni tooduna sätted selle kohta, et Eesti riik toetab igati murdekeelte arengut ja nende viljelemist, ning on olemas selged sätted selle kohta, millistel puhkudel saab avalikus keelekasutuses rööbiti eesti kirjakeelega kasutada murdekeelseid keelekujusid. Nii et mingeid piiranguid ei ole, otse vastupidi, seaduse tasemel on senisest suurem nõudlikkus Vabariigi Valitsuse ja üldse riigi suhtes, et murdekeelte arengut ja viljelemist toetataks. Ma soovin kõikidele eesti murdekeeli emakeelena kõnelejatele valmisolekut ja jõudu selleks, et neid eesti keelt kui tervikut rikastavaid keeli alal hoida, edendada ning jõu ja võimaluse korral tõesti, miks mitte, neist välja arendada ka täiemahulised ja täievõimelised kirjakeeled. Aitäh tähelepanu eest!

14:20 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, kolleeg Paul-Eerik Rummo! Rohkem kõnesoove ei ole, lõpetan läbirääkimised. Läheme lõpphääletuse juurde.

Lugupeetud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud keeleseaduse eelnõu 808. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 44 Riigikogu liiget, vastu oli 18, erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

8. 14:22 Teeseaduse muutmise seaduse eelnõu (882 SE) kolmas lugemine

14:22 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud teeseaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud teeseaduse muutmise seaduse eelnõu 882. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 63 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

9. 14:23 Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse eelnõu (803 SE) kolmas lugemine

14:23 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Lugupeetud Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse eelnõu 803. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 63 Riigikogu liiget, vastuolijaid ei olnud, erapooletuid oli 1.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

10. 14:24 Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (921 SE) kolmas lugemine

14:24 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi?

Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu 921. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 65 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

11. 14:25 Kalandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (924 SE) kolmas lugemine

14:25 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud kalandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonid soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Lugupeetud Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud kalandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu 924. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 62 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

12. 14:26 Muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (806 SE) kolmas lugemine

14:26 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid! Palun hääletuse ajal mitte rääkida!

Panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu 806. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 57 Riigikogu liiget, vastuolijaid ei olnud, erapooletuid oli 2.

Eelnõu on seadusena vastu võetud.

13. 14:27 Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (864 SE) kolmas lugemine

14:27 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Läheme lõpphääletuse juurde.

Head kolleegid, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu 864. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 59 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud. Eelnõu on seadusena vastu võetud.

14. 14:28 Kalmistuseaduse eelnõu (888 SE) kolmas lugemine

14:28 Esimees Ene Ergma

Algab Vabariigi Valitsuse algatatud kalmistuseaduse eelnõu kolmas lugemine. Kas fraktsioonide esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata.

Hea Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud kalmistuseaduse eelnõu 888. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 59 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud. Eelnõu on seadusena vastu võetud.

15. 14:29 Justiitsministri poliitiline avaldus

14:29 Esimees Ene Ergma

Järgmine päevakorrapunkt on justiitsministri poliitiline avaldus. Ma räägin natuke sellest, kuidas selle päevakorrapunkti menetlemine toimub. Kõigepealt on ettekanne, mis kestab kuni kümme minutit, ja siis on küsimused. Riigikogu liige võib esitada ettekandjale ühe küsimuse. Läbirääkimistel võivad sõna võtta fraktsioonide esindajad.

Nüüd ma palun justiitsministri ettekandeks ... Ta on juba puldis!

14:29 Justiitsminister Rein Lang

Lugupeetud juhataja! Austatud Riigikogu! Mõne minuti pärast hakkate käsitlema ühte äärmiselt head otsuse eelnõu, milleks on Riigikogu otsuse "Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018" eelnõu. Justiitsministril on kindlasti väga hea meel fraktsioonide konsensusliku otsuse üle algatada see tähtis eelnõu, mis peaks meid viima õigusloome parema kvaliteedini ja seaduste mõjude adekvaatse hindamiseni. Neile teemadele on juristid ja õigusteadlased viimastel aastatel äärmiselt palju tähelepanu pööranud. Kokkuvõtlikult võiks korrata Vabariigi Presidendi sõnu õigusteadlaste päevadel: õiguskorra hoogtööna ehitamise aeg on möödas, seaduste hulga asemel tuleb tegelda nende sisuga, nende otsese ja kaudse mõjuga.

Õiguspoliitika arengusuunad on samalaadne dokument nagu eelmise aasta suvel vastu võetud kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018. Nii nagu kriminaalpoliitikas, kus Riigikogu on nüüdseks vastu võtnud juba kahed arengusuunad, asume õiguspoliitikas seadma laiemaid tulevikueesmärke.

Üldistatult öeldes saab see dokument seada suuna parema õigusloome poole.

Justiitsministeerium on seda dokumenti ette valmistanud mitu aastat. 2007. aastal alustati Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastamisel projekti, mille eesmärk oli tekitada Eestis korralik õigusaktide mõjude analüüs. Selle raames on uuritud ministeeriumide tavasid ja kogemusi ning koostatud mitmesuguseid ülevaateid ja juhendmaterjale, mis kõik on Justiitsministeeriumi võrgukodus kättesaadavad.

Ministeeriumide kõrval olid töösse kaasatud Riigikogu, Riigikantselei, Riigikontroll, Statistikaamet, Praxis ning ka Tartu ja Tallinna ülikoolide esindajad.

Tähtis on märkida, et ehkki me räägime õigusaktide mõjude analüüsist, on tegu märksa laiemaga. Selle alla on mahutatud kogu õigusloomeprotsess, mille alguses koostatakse seaduseelnõu väljatöötamise kavatsus ning mis kätkeb nii asjaosaliste kaasamist, kooskõlastamisprotsessi, mõjude analüüsimist kui ka kõike muud, mida parema õigusloomega seostatakse. Seetõttu ongi selle töö käigus tehtud olulisemad ettepanekud koondatud Riigikogu otsuse eelnõu lisaks olevasse dokumenti "Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018".

Meie õigusloome probleem algab tihtipeale sellest, et ei suudeta kindlaks määrata, millist mõju seadusega täpselt saavutada soovitakse ning millised võimalused on selleks olemas. Seetõttu juhtub tihti, et ministeeriumide, valitsuse ja Riigikogu väärtuslikku aega kulutatakse seaduseelnõude

nüanssidele, kuid vastamata jääb küsimus, kas seadusega on üldse võimalik soovivat tulemust saavutada või on tulemuse saavutamine võimalik ka ilma kehtivat õigust muutmata. Sellega haakub probleem, et rohkesti ühiskonna ressursse kulub seaduste täitmisele ja täitmise järelevalvele. Väga tihti märgitakse õigusakti eelnõu seletuskirjas kohustuslikus kulude osas üksnes ametnike palk ja töövahendid, mida on vaja õigusakti rakendamiseks ehk, teisisõnu, riigieelarve otsesed kulud, kuid tihtipeale ei arvestata raha- ega ajakulu, mida peavad kandma kodanikud ja ettevõtjad. Arengusuunad lähtuvad põhimõttest, et mõjude analüüsi põhjalikkus peab olema proportsionaalne kaasnevate mõjude olulisusega. Kogu õigusloomeprotsess tuleb üles ehitada nii, et esimeste etappide töö mitte ei hääbukski sinna algusesse, vaid sellel peab olema kindel koht edasistes järkudes. Õigusakti algatajad peavad kohe alguses hindama kõiki olulisi mõjusid, mida seaduseelnõu endaga kaasa võib tuua, ning koostama esmalt seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse. Selles määratakse kindlaks probleem, analüüsitakse lahendusvõimalusi, seatakse eelnõule eesmärk ning tuvastatakse võimalikud mõjud ehk, teisisõnu, see protsess sarnaneb Euroopa Liidu roheline raamatuga. Seejärel kooskõlastatakse väljatöötamiskavatsus ministeeriumidega ja kui võimalik, siis juba selles etapis kaasatakse avalikkus. Alles siis, kui on saavutatud valitud lahenduse põhimõtteline heakskiit, asutakse eelnõu kirjutamise juurde. Väga mahukate eelnõude korral on võimalik koostada ka eelnõu kontseptsioon, mis sarnaneb Euroopa Liidu valge raamatuga. Ka kontseptsioon tuleb kooskõlastada. Kui seda kooskõlastust ei saavutata, siis enamasti ei asutagi konkreetseid norme kirjutama. Selline lähenemine lahendaks praeguse probleemi, et asutakse hoogsalt norme kirjutama, kuid hiljem selgub, et valitud lahendus ei sobi ja normid tuleb hoopis ümber kirjutada. Tähtis muudatus oleks see, et pärast regulatsiooni kehtestamist seatakse kohe kohustus teatud aja möödudes hinnata, kas seadus on oma eesmärgi täitnud, kas soovitu on saavutatud või mitte või on tekkinud mõjud, millele algul ei osatud mõelda. Sellisele järelanalüüsikohustusele tuleks mõelda juba seadust vastu võttes. Mõnes riigis on järelanalüüs tagatud seaduse rakendussätetesse lisatud märkusega, et kui parlament teatud aja möödudes regulatsiooni uuesti heaks ei kiida, kaotab see kehtivuse. Ka sellisele lahendusele tasuks Eestis mõelda. Ja veel, oluline on pöörata suuremat tähelepanu ühiskonna õigusteadlikkusele. Tuleb välja töötada õigusteadlikkuse hindamise metoodika ja asuda eri ühiskonnarühmade õigusteadlikkust oluliselt parandama. Samuti peame parandama õigusloomejuristide pädevust ning võimaldama nende liikumist valitsusasutustes ja stažeerimist allüksustes. Lõpetuseks. Kui te peaksite need arengusuunad siin saalis heaks kiitma, siis tulevikus tehakse kord aastas siin saalis ka nende täitmisest kokkuvõte. Lugupeetud Riigikogu liikmed! Täna tähelepanu eest! Loodan, et te kiidate need arengusuunad heaks. Kuna tegu on minu eeldatavalt viimase esinemisega Riigikogu selle koosseisu ees, siis lubatagu mul Justiitsministeeriumi nimel tänada Riigikogu komisjone ja fraktsioone koostöö eest, mida me seadusloome üsna raskel teel oleme neli aastat teinud. Me võime uhkusega öelda, et Eesti õiguskord on Euroopa Liidus üks moodsamaid ja läbimõeldumaid ning selle loomine ja arendamine Riigikogus on veenvalt tõestanud parlamentaarse riigikorra väga suuri eeliseid. Hoidkem Eesti edu! Aitäh!

14:29 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, härra justiitsminister! Teile on küsimusi. Palun, kolleeg Lembit Kaljuvee!

14:37 Lembit Kaljuvee

Aitäh, proua esimees! Hea minister! Kuidas te kommenteerite olukorda, kus Justiitsministeeriumist tuleb seadusi nagu Väändrast saelaudu? Ühtepidi on see võib-olla hea, aga samal ajal võin tuua näite, et ühes suures ehitusorganisatsioonis on tööl mitu teaduskraadiga juristi, neid võetakse sinna juurde ning neid on ehitusorganisatsioonis rohkem kui diplomeeritud ehitusinseneri. Kas see ongi meie suund ja soov?

14:37 Justiitsminister Rein Lang

Aitäh! Hea Lembit! Justiitsministeeriumist neid nagu Väändrast saelaudu just väga ei tule. Seadusi võtab vastu Riigikogu. Miks see seaduste hulk on viimastel aastatel nii suur olnud? Sellel on olnud objektiivseid põhjusi. Seda, kui palju Riigikogu on seadusi kas muutnud või vastu võtnud, tuleb vaadata kontekstis. Näiteks ainuüksi eurole üleminekuga seoses tuli teha muudatusi rohkem kui 300 seaduses ning Politsei- ja Piirivalveameti tekkimisega ehk kahe ameti ühendamise seoses tuli teha muudatusi ja täiendusi rohkem kui 130 seaduses. Seetõttu lähevadki need arvud suuremaks. Teiseks oleme valinud

sellise tee, et Euroopa Liidu õigus inkorporeeritakse sulaselges eesti keeles Eesti õiguskorda. Me ei tee niimoodi, et Eesti seaduste ees ülimuslik Euroopa õigus on kättesaadav üksnes Euroopa Liidu Teatajas, vaid me kirjutame need normid Eesti õiguskorda. Euroopa Liidust paraku tuleb õigusakte meile üsna sageli. Aga probleem on selgelt olemas. Sellepärast ma loodan väga, et sa, Lembit, hääletad ka nende arengusuundade poolt. Tulevikus peaks eelnõu kirjutama asumisel kõigepealt mõtlema mõjude analüüsile ja sellele, kas seadust on üldse vaja või saab ka ilma hakkama.

14:38 Esimees Ene Ergma

Palun, kolleeg Mark Soosaar!

14:39 Mark Soosaar

Lugupeetud justiitsminister Rein Lang! Ma olen neli aastat töötanud keskkonnakomisjonis ning Pärnumaalt valitud Riigikogu liikmena on mul tulnud pidevalt olla vahemeheks Pärnumaa kalurite ja seaduslooja ehk Riigikogu vahel. Kalurid pöörduvad ühtelugu minu poole, sest nad ei saa kalapüügiseadusest aru. Tundub küll, et see on meil siin saalis nii keeruliseks läinud, et sellest arusaamiseks on vaja igal kaluril kas advokaat palgata või lõpetada vähemalt Tartu Ülikooli juriidiline fakultet. See on üks näide seaduse kohta, kus see kaardimajake on nii keeruliseks läinud, et sealt on väga raske üles leida vajalikku infot ühe või teise kalapüügitingimuse kohta. Kas sa arvad, et mõni selline seadus tuleks lausa uuesti kirjutada, lähtudes selle valdkonna inimeste teadmistest ja ettevalmistusest?

14:40 Justiitsminister Rein Lang

Aitäh! Kaks nädalat tagasi võttis Riigikogu vastu keskkonnaseadustiku üldosa seaduse. Justiitsministeeriumi juhtimisel on valminud ka keskkonnaseadustiku eriosa seadus, mis jõuab paraku juba järgmise Riigikogu laudadele. Selle eriosa raames tuleb tõsiselt hinnata kõiki kehtivaid seadusi, mis on seatud keskkonnaseadustikuga, sealhulgas kindlasti kalapüügiseadust. Seaduste keel ja arusaadavus on omaette probleem.

14:40 Esimees Ene Ergma

Palun, kolleeg Mari-Ann Kelam!

14:41 Mari-Ann Kelam

Suur tänu, proua eesistuja! Lugupeetud ettekandja! Saab ainult kiita teie vihet, et ühiskonna õigusteadlikkust tuleb parandada. Mida haritum on meie ühiskond, seda parem on see meie riigile. Aga te ise olete juuraekspert ja jurist. Kuidas teie hindate mõne Eesti inimese väidet, et Riigikogu töötab palju paremini, kui Riigikogu koosneks vaid juristidest? Minu meelest on see väär arusaam Riigikogu funktsioonist. Minu meelest on väga tähtis, et Riigikogu koosneb intelligentsetest, mitmeid eluvaldkondi tundvatest inimestest, kes oskavad teha ka seadusi inimkeeli, nagu kolleeg Mark Soosaar vihjas.

14:42 Justiitsminister Rein Lang

Aitäh! Õiguskeel on muidugi äärmiselt tõsine teema. Sellest võiks rääkida tundide kaupa. Mis võiks olla justiitsministril selle vastu, kui Riigikogu koosneks ainult juristidest, aga ma arvan, et kultuuriminister ja majandusminister ei oleks selle üle ülearu õnnelikud. Ma loodan, et Riigikogu koosseisus on juriste, kuid ka teiste elualade inimesi.

14:42 Esimees Ene Ergma

Palun, kolleeg Raivo Järvi!

14:42 Raivo Järvi

Suur tänu! Küsin lugupeetud ministrilt sama küsimuse, mille esitasin umbes neli aastat tagasi. Nüüd on kokkuvõtete tegemise aeg. Kas oled jätkuvalt arvamusel, et kui meil hakkab helges helesinises tulevikus olema rohkem raha, siis oleks paslik minna üle vandekohtusüsteemile? Kui üksi me oleksime koos brittidega selles homogeniseerivas Euroopa Liidu õigusruumis, kus tegelikult kogu aeg asju justkui ühtlustatakse?

14:43 Justiitsminister Rein Lang

Aitäh! Ma kindlasti ei viskaks vandekohtu instituuti mõtetest välja. See mahuks ka Eesti õigussüsteemi, aga see on üsna kallis. Järelikult tuleb hinnata ressursside ja õigustatud ootuste vahekorda. Aga süüküsimust raskete kuritegude puhul võiks tulevikus otsustada küll vandekohus. Millal täpselt, see sõltub paljudest asjaoludest.

14:43 Esimees Ene Ergma

Rohkem küsimusi ei ole. Suur tänu, härra justiitsminister! Kas fraktsioonide volitatud esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läbirääkimisi ei avata.

16. 14:43 Riigikogu otsuse "'Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018" heakskiitmine" eelnõu (920 OE) esimene lugemine

14:43 Esimees Ene Ergma

Läheme järgmise päevakorrapunkti juurde, milleks on Eesti Reformierakonna fraktsiooni, Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni, Erakonna Eestimaa Rohelised fraktsiooni, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni ning Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse "'Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018" heakskiitmine" eelnõu esimene lugemine. Palun ettekandjaks Riigikogu liikme Erik Salumäe!

14:44 Erik Salumäe

Austatud proua esimees! Head ametikaaslased! Lugupeetud minister! Mul on suur au ja privileeg olla siin puldis ettekandjaks selle Riigikogu koosseisu kõige viimases päevakorrapunktis, eelnõu puhul, mille on algatanud peaaegu terve Riigikogu kõigi fraktsioonide kaudu. Olen tänulik justiitsministrile, kes oma poliitilises avalduses andis ülevaate õiguspoliitika arengusuundade sisust. Omalt poolt rõhutan väga lühidalt vaid paari aspekti.

On arutletud küsimuse üle, kas Riigikogu oma viimasel tööpäeval peaks viimase eelnõuna vastu võtma mingeid arengusuundi, mis kehtivad pealkirja järgi aastani 2018. Olles algul ka ise olnud selles küsimuses veidi ebalev, julgen nüüd siiski kinnitada, et on igati sobilik panna sellisel viisil punkt meie koosseisu tööle ja anda uuele koosseisule n-ö teatepulk üle. Esiteks, vaadates seda eelnõu algatanud fraktsioonide nimekirja, julgen uskuda, et samasugune erakondadeülene, kõiki fraktsioone haarav poliitiline tahe hakkab valitsema ka järgmises Riigikogu koosseisus ning seega ei ole vaja eeldada, et selles eelnõus tehtaks põhimõttelisi muudatusi. Teiseks, nendesse arengusuundadesse on kätketud Riigikogu selle koosseisu ja ka varasemate koosseisude parim praktika ning püüdlused muuta õigusloomet paremaks kõigis aspektides, olgu selleks kvaliteet, õigusselgus või huvirühmade kaasamine. Tuletan kõrvalepõikena meelde, et me ei ole esimene parlamendikoosseis, kes õigusakti vormis käsitleb seaduste kvaliteedi teemat. Üle-eelmises, IX Riigikogus algatasid 15 liiget, kelle üks eestkõneleja oli praeguseks meie hulgast juba lahkunud tollane Riigikogu liige akadeemik Uno Mereste, seaduste arusaadavuse tagamise seaduse eelnõu. Tollalgi arutelu all olnud probleemidega on tõsisemas võtmes nüüdseks palju tegeldud ning kas või selle vahetulemusena oleks nende arengusuundade heakskiitmine täna siin saalis igati kohane. Loomulikult on järgmiste koosseisude pädevuses neid arengusuundi vajaduse korral muuta või täpsustada.

Teine küsimus, mida on esitatud, on see, kas põhiseadusliku võimude lahususe kontekstis on Riigikogul kohane anda valitsusele sedavõrd detailseid juhiseid, mille õige koht oleks valitsuse reglemendis ning mis lõppastmes sätestataksegi eelduslikult seal. Eelnõu autorite hinnangul ei ole selline detailsemate juhiste andmine parlamendi poolt valitsusele mitte ainult põhiseaduskohane, vaid see on ka sisuliselt väga vajalik. Lõppvastutaja seaduste kvaliteedi eest on ju nii põhiseaduse järgi kui ka avalikkuse silmis ikkagi Riigikogu. Kui Riigikogu ei näeks seadusandlikku protsessi kui tervikut, alates eelnõu väljatöötamise kavatsusest ministeeriumis kuni lõpphääletuseni parlamendis, siis loobuks ta oma kohustustest tagada kõigi võimalustega, et ka seaduste ettevalmistamine enne Riigikogu menetlust toimuks kvaliteetselt ja kõiki mõjusid hinnates.

Mul on hea meel tunnustada ning tänada õiguskomisjoni ja selle esimeest, kes komisjoni tööpraktikas on selle parlamendikoosseisu ajal enesestmõistetavalt juba Riigikogu tasandil rakendanud mitmeid

põhimõtteid, mis nendes arengusuundades sisalduvad. Näiteks on komisjoni töösse kaasatud õigusteadlaste, juristide ühendusi või teisi kodanikuühendusi ja seda mitte ainult siis, kui nad on ise komisjoni poole pöördunud, vaid ka komisjon on pöördunud ühenduste poole, et saada arvamusi eelnõude kohta. Positiivsena tuleb esile tõsta seda, et komisjonis on vaidlusküsimustes võimaluse korral alati poliitiliselt konsensuslikke lahendusi otsitud ja komisjoni menetluse käigus enne teist lugemist eelnõus tehtud muudatusi selgitati kirjalikult seletuskirja vormis juba siis, kui Riigikogu kodukord sellise seletuskirja Riigikogu täiskogule esitamist veel ei nõudnud. Kindlasti aga oleks võimalik tuua esile mitmesugust positiivset praktikat kõigist Riigikogu komisjonidest.

Head ametikaaslased! Olen tänulik kõikidele fraktsioonidele, kes on selle eelnõu algatanud ning teinud muudatusettepanekuid. Olen tänulik justiitsministrile ja ministeeriumi ametnikele põhjaliku töö eest selle teksti ettevalmistamisel. Tunnustan õiguskomisjoni tööd, kes arutas eelnõu kolmel istungil. Konsensusega tehtud muudatuste tulemusena on eelnõu tekst muutunud veelgi selgemaks, küpsemaks ja paremaks. Loodan, et Riigikogu teeb tänasel lõpphääletusel konsensusliku positiivse otsuse. Need arengusuunad vajavad vastuvõtmiseks vähemalt 51 poolthäält. Aitäh!

14:48 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, kolleeg Erik Salumäe! Küsimusi teile ei ole. Ma kutsun kõnepulti õiguskomisjoni esimehe Ken-Marti Vaheri!

14:49 Ken-Marti Vaher

Austatud Riigikogu juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Riigikogu õiguskomisjon arutas seda otsuse eelnõu oma kolmel istungil: 17., 21. ja 22. veebruaril. Tavapäraselt olime kutsunud kohale valdkonna eksperdid ja huvigrupid. 17. veebruaril osalesid istungil Tartu Ülikooli esindajad, Vabariigi Presidendi Kantselei esindajad, Eesti Advokatuuri juhatuse liige, Notarite Koja esimees, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja esimees ja esindajad, justiitsminister, Justiitsministeeriumi eksperdid ning Riigikogu Kantselei õigus- ja analüüsiosakonna juhataja.

Juristide kutseliitude seisukohad selle otsuse eelnõu kohta olid paljuski sarnased. Leiti, et otsuse eelnõu sisaldab mitmeid positiivseid aspekte, mis aitavad kaasa õiguskeskkonna paremaks muutmisele ja õigusaktide menetlemise täiustamisele. Samas oli nende ühine seisukoht, mida väljendasid mitmed huvigrupid ehk kutseliidud, jätta eelnõust välja lisapunkt 23, mis räägib nn juristieksamist. Tartu Ülikooli õigusteaduskonna esindaja märkis, et õigusteaduskonna nõukogus on arutatud õiguspoliitika arengusuundade projekti ja leitud, et sellist juriidiliste kutsealade toimimise süsteemi kardinaalselt muutvat otsust ei tohiks võtta vastu ilma huvigruppidega konsulteerimata. Samal seisukohal oli Eesti Advokatuur, kes ei pidanud piisavaks nn juristieksami sisseviimiseks tehtud eeltööd. Ta pidas vajalikuks nn juristieksami kontseptsiooni ja detaile veel arutada ning pidas seda sätet esitatud kujul ebasoovitavaks. Samal seisukohal olid ka Notarite Koja ning Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja esindajad. Kuulanud ära juristide ja erialaliitude seisukohad, leidsid õiguskomisjon ja Justiitsministeerium üksmeelselt, et nn juristieksami säte jääb nimetatud otsuse eelnõust välja. Samuti arutasime komisjoni istungitel, kas ja kui palju tohib Riigikogu oma otsusega sekkuda täitevvõimu enesekorraldusse ja seda reguleerida. Ühe argumendina toodi välja, et Riigikogul ei ole õigust kirjutada Vabariigi Valitsusele liigselt ette tema sisemise töö korraldamist. Siin võib ette näha teatud põhiseaduslikku riivet. Teiselt poolt leiti, et Riigikogu vastutab seadusi vastu võttes ka seadusloome lõpptulemuse eest ja on igati õigustatud sekkuma seadusloomeprotsessi kõige varasemas staadiumis ehk eelnõude valitsuses ettevalmistamise staadiumis.

Komisjon pikendas Riigikogu juhatuse loal muudatusettepanekute esitamise tähtaega. Palusime esitada muudatusettepanekuid Riigikogu fraktsioonidel, kes on ka otsuse eelnõu algatajad. Reformierakonna fraktsioon ning Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon seda võimalust kasutasid ning esitasid ettepanekuid otsuse eelnõu muutmiseks. 22. veebruari istungil tegi õiguskomisjon otsuse eelnõuga põhjalikku tööd ja vaatas läbi ka ettepanekud. Toetati nelja Reformierakonna fraktsiooni ettepanekut ning kuut Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni ettepanekut. Sisulist arvestamist leidsid veel viis Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni ettepanekut, mille põhjal komisjon esitas omalt poolt kompromissettepanekud nr 5, 9, 11 ja 16. Esitatud ettepanekute põhjal eelnõu teksti ühtlustati ja korrastati. Õiguskomisjon otsustas konsensuslikult, nii nagu ütles minu hea komisjonikaaslane Erik Salumäe, need muudatusettepanekud heaks kiita, algatada neli õiguskomisjoni ettepanekut ning teha täna Riigikogu täiskogule ettepanek eelnõu otsusena vastu võtta. Nagu juba öeldi, see eelnõu vajab

seadusena vastuvõtmiseks 51 poolthäält.

Omalt poolt tahan Riigikogu õiguskomisjoni esimehena tänada kõiki õiguskomisjoni liikmeid. Me oleme minu hinnangul viimased neli aastat teinud väga head tööd. Tänu kõikidele ja tänu ka Toivole, kes oli teatud aja meie komisjoni liige! Tänan kõiki! See on olnud hea, positiivne ja konsensusesele suunatud otsustusprotsess ja kaasamine, mida mul on olnud au juhtida. Tänan teid!

14:54 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, kolleeg Ken-Marti Vaher! Küsimusi ei ole. Kas fraktsioonide volitatud esindajad soovivad pidada läbirääkimisi? Palun, kolleeg Ain Seppik Keskerakonna fraktsiooni esindajana!

14:55 Ain Seppik

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Ei saa jätta seda võimalust kasutamata. Esineda Riigikogu selle koosseisu viimase päevakorra viimases punktis, nimelt õiguspoliitika arengusuundade arutelul, on iseenesest küllalt sümboolne ja tähenduslik. See oleks nagu meie poolt Riigikogu järgmisele koosseisule teatepulga edasiandmine seadusloomega tegelemiseks ning selle kvaliteedi parandamiseks.

Võib kahtlemata ikka ja jälle küsida, kas sellist õigusloome suunda andvat dokumenti on üldse vaja. Meie jaoks on vastus küll üks ja selge: seda oleks olnud vaja juba eile. Teiselt poolt on sellise dokumendi arutelu ilus lõppakord Riigikogu selle koosseisu tööle ning ka selles mõttes poliitikamaastikul sümboolne, kuna arutelu ja otsuse projekti on algatanud Riigikogu kõik fraktsioonid ühiselt. Tuleb tunnistada, lugupeetud kolleegid, et selline olukord on kahjuks muutumas üha haruldasemaks, kuid see annab vähemalt lootust poliitiliste jõudude koostööks tulevikus.

Selliste arengusuundade vastuvõtmine on kahtlemata samm edasi meie õigusloomes. Keskerakonna fraktsioon peab eriti vajalikuks toonitada, et nende arengusuundadega viiakse sisse õigusakti mõjude järelhindamise süsteem. Toonitada tuleks asjaolu, et Riigikogul on igal juhul õigus kohustada õigusakti ettevalmistajat järelhindamist tegema, seda ka nendel juhtudel, kui see ise seda ette näinud ei ole.

Sellest Riigikogust meenub siinjuures kindlasti töösuhete, perekonnasuhete ja pärandisuhete reguleerimist käsitlevate õigusaktide mõjude järelhindamise vajadus.

Kokku võttes: Eesti Keskerakonna fraktsioon toetab Riigikogu otsuse "Õiguspoliitika arengusuundad aastani 2018" heakskiitmine" vastuvõtmist.

Lõpetuseks. Võimalust kasutades soovin ma Keskerakonna fraktsiooni nimel edu kõigile neile kolleegidele, kes kandideerivad uude Riigikokku, ja neile, kes ei kandideeri, soovin edu uue elu alustamisel. Aitäh!

14:56 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, kolleeg Ain Seppik! Palun kõnepulti kolleeg Urmas Reinsalu Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni esindajana!

14:58 Urmas Reinsalu

Austatud parlamendiliikmed! IRL-i fraktsioon toetab selle otsuse eelnõu lõpphääletusel vastuvõtmist. Me täname oma koalitsioonipartnerit ja kõiki teisi parlamendifraktsioone asjaliku koostöö eest selle parlamendikoosseisu ajal! Samuti ütlen enda nimel tunnustavad sõnad parlamenti teenindanud ametnikele, valitsusametnikele ja kõigile valitsusliikmetele. Edu kõigile valimistel ja õnne isiklikus elus neile parlamendiliikmetele, kes valimisvõitluses ei osale! Aitäh! (Aplaus.)

14:58 Esimees Ene Ergma

Suur tänu, kolleeg Urmas Reinsalu! Rohkem kõnesoove ei ole, lõpetan läbirääkimised. Läheme muudatusettepanekute läbivaatamise juurde. Seaduseelnõu kohta on 19 muudatusettepanekut. Esimese ettepaneku on esitanud Eesti Reformierakonna fraktsioon, ettepanek on täielikult arvestatud. Teine ettepanek on samuti Eesti Reformierakonna fraktsioonilt, juhtivkomisjon on ettepanekut täielikult arvestanud. Kolmas ettepanek on Eesti Reformierakonna fraktsioonilt, juhtivkomisjon on ettepanekut täielikult arvestanud. Neljas ettepanek on Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt, ettepanekut on sisuliselt arvestatud. Viienda ettepaneku on esitanud juhtivkomisjon. Kuuenda ettepaneku on esitanud Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon, ettepanekut on täielikult arvestatud. Samuti on seitsmes ettepanek Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt ning on täielikult arvestatud. Kaheksas ettepanek on

Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt ning on sisuliselt arvestatud. Üheksanda ettepaneku on esitanud juhtivkomisjon. Kümnenda ettepaneku on esitanud Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon ning ettepanek on sisuliselt arvestatud. Ettepaneku nr 11 on esitanud juhtivkomisjon. 12. ettepanek on Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt ning on täielikult arvestatud. 13. ettepanek on Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt ning on täielikult arvestatud. 14. ettepanek on Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on seda ettepanekut sisuliselt arvestanud. Ettepanek nr 15 on Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on seda ettepanekut sisuliselt arvestanud. Ettepaneku nr 16 on esitanud juhtivkomisjon ise. 17. ettepanek on Eesti Reformierakonna fraktsioonilt ja ettepanekut on täielikult arvestatud. 18. ettepanek on Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonilt ning on täielikult arvestatud. 19. ettepaneku on esitanud Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon ning juhtivkomisjon on ettepanekut täielikult arvestanud.

Me vaatasime läbi kõik muudatusettepanekud ja võime minna lõpphääletuse juurde. Kuna selle otsuse vastuvõtmiseks on vaja Riigikogu koosseisu häälteenamust, siis palun teeme kohaloleku kontrolli!

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 68 Riigikogu liiget, puudub 33.

Panen lõpphääletusele Eesti Reformierakonna fraktsiooni, Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni, Erakonna Eestimaa Rohelised fraktsiooni, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni ning Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse ""Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018" heakskiitmine" eelnõu 920. Palun hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 68 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud. Eelnõu on otsusena vastu võetud. (Aplaus.)

Lugupeetud kolleegid! Lubage mul öelda paar sõna. Head kolleegid! XI Riigikogu viimane istung hakkab läbi saama. Meenutades nelja aasta jooksul tehtud tööd, tahan rõhutada, et oleme vaielnud ja kompromisse otsinud selleks, et langetada meie rahva ja riigi jaoks olulisi otsuseid. Hea meel on tõdeda, et täna võime öelda, et majandus on hakanud kriisist välja tulema. Olen veendunud, et me kõik siin saalis võime kinnitada, et püüdsime anda oma parima, täitmaks oma saadikukohust, et Eesti riik seisaks kindlal alusel ja oleks arenguteel. Ma tahan teie nimel tänada ka kõiki meie abilisi, kõiki kantselei ametnikke ja teenistujaid! Nende panus meie igapäevatöö korraldamisse väärrib tunnustust! Uute kohtumisteni! Jäägu tänast päeva meenutama XI koosseisu ühisfoto.

Head kolleegid! Läheme nüüd kõik vestibüüli pildistama. Riigikogu istung on lõppenud. (Aplaus.)

Istungi lõpp kell 15.05.